

#rozcívajme

**Metodika rozvoja a udržateľnosti
školských parlamentov, ako cesty
participácie mladých ľudí**

#rozcívajme

Metodika rozvoja a udržateľnosti školských parlamentov, ako cesty participácie mladých ľudí

#rozvájajme

Metodika rozvoja a udržateľnosti školských parlamentov,
ako cesty participácie mladých ľudí

Vydala

© Rada mládeže Žilinského kraja Žilina, www.rmzk.sk

Autori:

Darina Čierniková, Karina Grobarčíková, Natália Zajacová,
Ivana Gabrišová, Jana Jancová, Alexandra Turoňová,
Dušan Labuda

Tlač:

Tlačiareň KUBÍK s.r.o., Námestovo

Fotografie:

archív RMŽK

Rok vydania:

2024

1. Vydanie

ISBN

978-80-974802-1-9

OBSAH

ÚVOD	5
SPOKOJNÝ ŠKOLSKÝ PARLAMENT	7
Kto je školský parlament	9
...keď pozná svoje prínosy	11
...keď je motivovaný	13
...keď pozná svoj model fungovania	17
...keď vie komunikovať	21
...keď buduje vzťahy	25
...keď každý člen rozvíja svoje kompetencie	27
...keď sa má kde stretávať	29
...keď parlament iní vidia	31
...keď finančné prostriedky pomáhajú	33
...keď je užitočný	35
Motivačné básne	39
SPOKOJNÝ KOORDINÁTOR ŠKOLSKÉHO PARLAMENTU	41
...keď členovia školského parlamentu	43
...keď vedenie školy	44
...keď pedagogickí kolegovia a kolegyne	45
SPOKOJNÝ RIADITEĽ SO ŠKOLSKÝM PARLAMENTOM	47
...keď členovia školského parlamentu	49
...keď koordinátor, koordinátorka	51
POĎAKOVANIE	53
O PROJEKTE	57

ÚVOD

Otvorili ste publikáciu s názvom **#rozvíjajme - metodika rozvoja a udržateľnosti školských parlamentov, ako cesty participácie mladých ľudí**.

Školským parlamentom stredných škôl v nej ponúkame inšpiráciu, nápady, povzbudenie na ceste ich rozvoja a udržateľnosti.

Obsah publikácie bol vytvorený z výstupov členov školských parlamentov, ktorí počas ôsmich workshopovo - diskusných stretnutí zdieľali svoje skúsenosti.

Názory na kvalitu školského parlamentu a jeho udržateľnosť vyjadrilo viac ako 320 členov parlamentov, ich koordinátoriek a koordinátorov. Tieto výstupy sme zhrnuli do niekoľkých kategórií.

Ak sa podarí členom školského parlamentu naplniť ich obsah, vznikne **aktívny, udržateľný a spokojný školský parlament**.

Pretože participatívne aktivity školských parlamentov sa týkajú aj riaditeľov škôl a koordinátorov, oslovili sme ich, aby sa cez dotazník podelili so svojimi očakávaniami od školského parlamentu a od ostatných pedagógov.

Výstupy z dotazníkov nájdete v časti **spokojný koordinátor a spokojný riaditeľ**.

Veríme, že nasledujúci obsah bude prínosom udržateľnosti pre každý školský parlament na strednej škole a vedenia škôl.

Želáme vám veľa úspechov v zastupovaní záujmov mladých ľudí.

SPOKOJNÝ ŠKOLSKÝ PARLAMENT

Školský parlament na strednej škole

Školský parlament je zoskupenie, pomocou ktorého sa mladí ľudia, žiaci školy, učia zodpovednosti, spolupráci a vzťahu k svojmu okoliu.

Vďaka činnosti, ktorú robí, pomáha prepájať žiakov, vedenie školy, učiteľov, aj rodičov.

Je hlasom všetkých žiakov školy, lebo jeho členovia sú ich volení zástupcovia.

Školský parlament je partia mladých ľudí, kde je okrem povinnosti možnosť zažiť radosť a spokojnosť.

Školský parlament tvorí neformálnu skupinu mladých ľudí. Pre člena parlamentu je to miesto, kde ako mladý človek rastie v rozvinutú osobnosť.

Školský parlament sa riadi

a/ vlastným štatútom, kde má definované pravidlá fungovania školského parlamentu,

b/ § 26 zákona č. 596/2023 Z.z. o školskej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Školský parlament, je to miesto, kde mladý človek môže:

napĺňať svoju potrebu užitočnosti
a zážitku

učiť sa komunikovať

rešpektovať názory iných

zažiť tímovú prácu

zastupovať záujmy svojich rovesníkov

vyjednávať a obhajovať záujmy
mladých ľudí

trénovať zvládnutie sklamaní,
neúspechov a kríz

pripravovať sa na prichádzajúci svet
v zamestnaní

stávať hodnotnou osobnosťou
so skúsenosťami

získavať skúsenosti, ktoré môže neskôr
uplatniť v spolupráci s vedením obce

*“Každý sme iba kvapka ale spoločne sme oceán,”
povedal člen školského parlamentu.*

...keď pozná svoje prínosy

Členmi školského parlamentu sa stávajú žiaci školy, ktorí sa pre to slobodne rozhodli a následne boli svojimi spolužiakmi zvolení. Väčšina členov si kladie otázku:

... Aký prínos to bude mať pre mňa?

... Pre ostatných členov parlamentu?

... Pre školu?

Prínosy pre člena parlamentu:

**bohaté skúsenosti, vedomosti a zručnosti
v oblastiach:**

Aktívneho počúvania potrieb študentov, správneho vyhodnotenia a interpretácie.

Efektívneho organizovania času a určenia si priorit.

Motivácie ľudí okolo seba a seba samého.

Kreatívneho a objektívneho myslenia.

Prezentačných a komunikačných zručností.

Schopnosti pracovať v tíme, spolupráca je kľúčom k úspechu.

**Stanete sa zodpovednejšími a odvážnejšími.
Byť užitočným a pritom mať mnoho zážitkov.**

Prínosy pre tím školského parlamentu:

Prestíž na škole, ktorú si získa budovaním dôvery spolužiakov a vedenia školy.

Podieľa sa na tvorbe pravidiel fungovania života na škole cez aktivity aj školský poriadok.

Drobné výhody, ktoré získa po dohode s vedením školy.

Vlastný priestor na stretávanie sa a prácu.

Môže sa stať súčasťou miestnych, regionálnych a národných organizácií.

Vytvára zoskupenie, kde sa aktívne počúva, argumentuje, akceptuje, diskutuje, hľadajú sa kompromisy, budujú sa priateľstva.

Prínosy pre školu:

Stáva sa hlasom a reprezentantom žiakov na pôde školy i mimo nej.

Je tvárou školy pred rovesníkmi z iných škôl aj pred záujemcami o štúdium na škole.

Podieľa sa na budovaní pozitívnej atmosféry na škole.

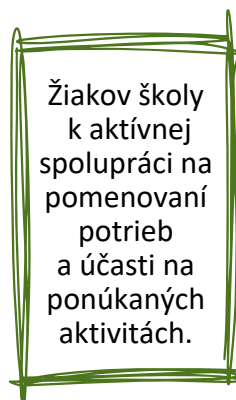
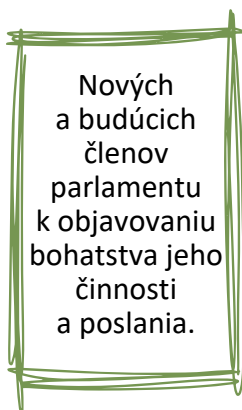
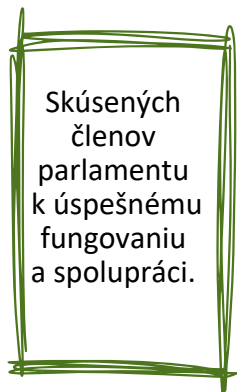

Prínosy, ktoré školský parlament ponúka, môžu členom pomôcť v budúcom štúdiu, v práci i v osobnom živote.

Je to príležitosť, ktorá otvára možnosti do budúcnosti!

...keď je motivovaný

Motivácia je motor, ktorý ťahá každého v školskom parlamente a v škole dopredu.

AKO NA TO?

Motivovať aktuálnych členov školského parlamente

Dôvera. Pocit užitočnosti, vypočutia, úprimnej spätnej väzby, podpory a vzájomnej diskusie ovplyvňuje to, ako vnímajú členovia svoje pôsobenie v spokojnom tíme.

Spoznávanie sa. Práca v tíme je aj o vzájomnom poznaní sa. Priateľská atmosféra všetkých členov povzbudí.

Pochvala. „Z jednej dobrej pochvaly viem vyžiť dva mesiace,“ povedal Mark Twain. Dobrý výkon, snaha a nápadité návrhy si zaslúžia pochvalu a prejav vďačnosti, ktorá dokáže robiť divy!

Spoločné zážitky. Budovanie vzťahov mimo činnosti vytvára atmosféru pohody aj vo vypätých chvíľach pri organizovaní aktivít. Dobrý teambuilding vždy pomôže.

Pozornosť. Pamätajte na osobné sviatky členov parlamentu. Nestojí to veľa, no prináša to mnoho chuti do nasledujúcich dní a aktivít.

Motivovať budúcich členov školského parlamentu

Dajte o sebe vedieť. Sociálne siete a osobný kontakt sú vhodné spôsoby na šírenie posolania a významu školského parlamentu. Každý deň prináša nové príležitosti ukázať, že školský parlament je pre každého.

Vyvážená komunikácia. Osobný neformálny rozhovor môže členom nielen veľa prezradiť, ale najmä dať najavo, že im na potrebách a postojoch spolužiakov a potencionálnych členoch záleží.

S pomocou to ide ľahšie. Podpora pedagógov a vedenia školy je spolu s dobrým menom školského parlamentu priamym kľúčom k motivácii nových členov.

Motivovať spolužiakov k aktívnej spolupráci

Počúvajte. Aj spolužiaci potrebujú vedieť, že im školský parlament skutočne načúva a zastupuje ich záujmy. Užitočným pomocníkom môže byť krabička dôvery na chodbe, anketa či hlasovanie na sociálnych sieťach.

O čom neviem, to ma netrápi. Prezentácia a medializácia aktivít sú kľúčom k úspechu. Nástenky, plagáty, sociálne siete a stránka školy môžu výborne poslúžiť na kreatívnu propagáciu činnosti parlamentu v školskej komunite.

Zmena je život. Aktivity meňte, pretože záujmy žiakov sú rozmanité. Šport, tanec, spev, kreslenie, hudba. Rôznorodosť a flexibilita sú kamaráti každej spokojnej spolupráce.

Nezabudnite ani na pedagógov a vedenie školy, ktorí pri svojom náročnom poslaní tiež potrebujú motiváciu.

A školský parlament plný energie môže byť pre nich motivačným faktorom.

Aj oni potrebujú vás.

Poznámky:

...keď pozná svoj model fungovania

Školský parlament musí mať pre svoje fungovanie zadefinované pravidlá existencie vo svojom **štatúte**, ktorý je jeho základom a modelom.

Každý školský parlament má vlastný obsah štatútu.

Spoločné znaky štatútov školských parlamentov

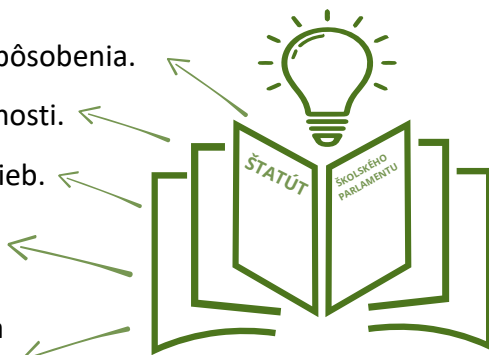
Názov a miesto jeho pôsobenia.

Poslanie a oblasti činnosti.

Zloženie a systém volieb.

Povinnosti a práva jednotlivých členov.

Systém stretávania sa a spoločnej práce.

Popri schválených pravidlách fungovania v štatúte sa odporúča, aby si vždy na začiatku školského roku členovia parlamentu vypracovali plán aktivít s potrebným rozpočtom a predstavili ho vedeniu školy, rade školy, aj spolužiakom.

Na konci roka je dôležité vyhodnotiť systém fungovania aj aktivity, ktoré školský parlament realizoval.

POZÍCIE V ŠKOLSKOM PARLAMENTE:

NEVYHNUTNÉ:

Predseda

Koná v mene parlamentu, zvoláva zasadnutia, komunikuje s vedením školy, rozdeľuje úlohy a kontroluje ich.

Podpredseda

Je pravou rukou predsedu a v prípade jeho neprítomnosti preberá na seba všetky jeho povinnosti.

Zástupca žiakov v rade školy

Zastupuje záujmy školského parlamentu a žiakov školy v rade školy a informuje členov školského parlamentu o výstupoch na zasadnutí rady školy.

VOLITEĽNÉ:

Finančník

Spravuje financie, píše žiadosti o finančné príspevky, robí vyúčtovanie, nakupuje potrebné pomôcky a vedie ekonomiku školského parlamentu.

Technik

Zabezpečuje technické záležitosti na podujatiach, zodpovedá za stav technických zariadení, vyhotovuje materiály (diplomy, prezentácie, videá).

Žurnalista

Propaguje aktivity školského parlamentu. Tvorí plagáty, články a príspevky do školského rozhlasu.

Kultúrny referent

Športový referent

Možnosti stretnutí členov školského parlamentu

AKO

Osobné alebo online stretnutia.

KOĽKOKRÁT

Pravidelne, v rovnakom čase, podľa potreby.

KEDY

Počas/pred/po vyučovaní.

KDE

Vlastná klubovňa/iná miestnosť na škole, mimo školy.

Typy vedenia školského parlamentu predsedom, resp. jeho zástupcom

Direktívny typ

(nadšený začiatočník)

- plní úlohy v priateľskej atmosfére
- uprednostňuje plnenie úloh pred vzťahmi
- vhodný pre začiatočníkov

Tréningový typ

(rozčarovaný)

- komunikuje vyrovnané, no rozhoduje predseda
- kladie vzťahy a plnenie úloh na rovnakú úroveň
- vhodný pre stredne skúsených členov

Delegujúci typ

(samostatne úspešný)

- slobodný a samostatný
- zameraný na plnenie úloh a udržiavanie vzťahov
- vhodný pre skúsených členov

Participatívny typ

(zdatný ale obozretný)

- komunikuje na partnerskej úrovni
- uprednostňuje vzťahy pred plnením úloh
- vhodný pre stredne skúsených členov

Poznámky:

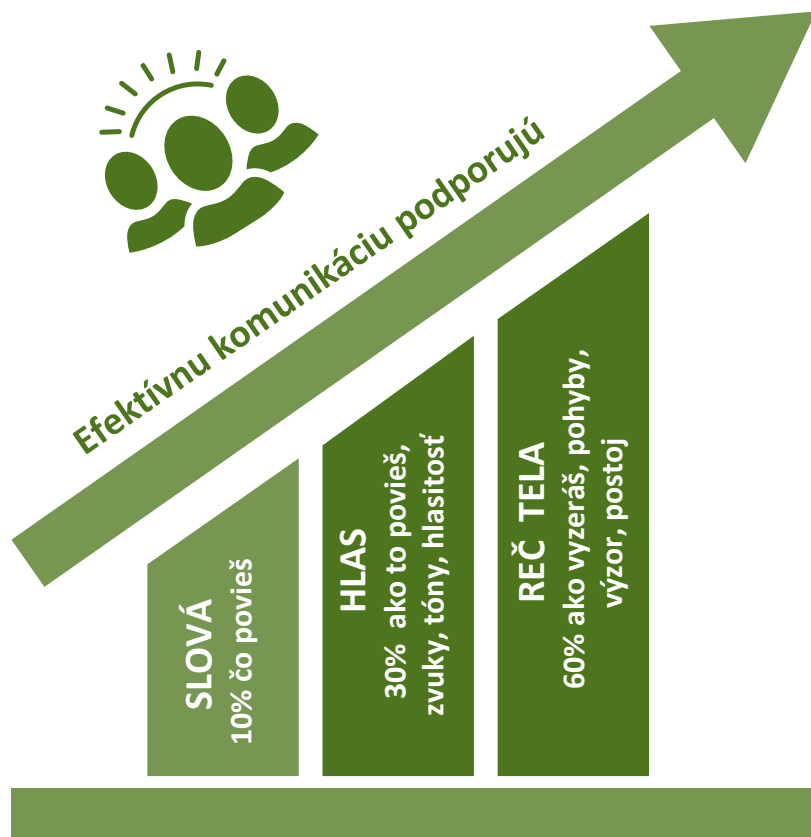
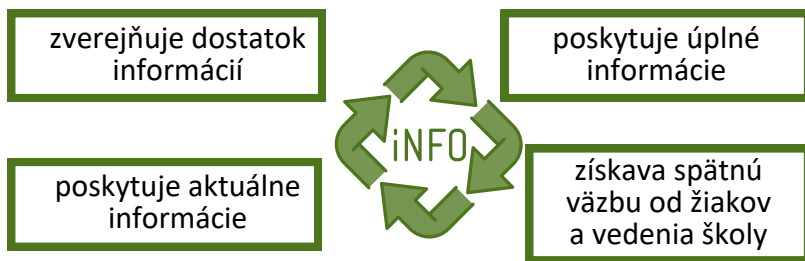

...keď vie komunikovať

„Komunikácia je umenie hovoriť jeden s druhým, vyjadriť, čo cítime, alebo čo si myslíme, povedať to jasne, počúvať to, čo hovorí ten druhý, a uisťovať sa, že sme počuli správne, je podľa všetkého najdôležitejšia schopnosť na uchovanie a vytvorenie vzťahov,“
povedal Leo Buscaglia

Školský parlament efektívne komunikuje, keď

Dôležitou súčasťou komunikácie je
aktívne počúvanie.

Ak členovia školského parlamentu vedia aktívne počúvať, veľa sa dozvedia, a potom správne obhajujú záujmy spolužiakov, naplňajú ich očakávania, realizujú zážitkové aktivity, o ktoré majú záujem. Vedia počúvať a rozumejú vedeniu školy.

Kroky vedúce k aktívnemu počúvaniu

Rozprávať a počúvať v správnom pomere.

Pýtať sa otázky k jadru veci.

Udržiavať priamy zrakový kontakt.

Odmličať sa pred vyslovením odpovede.

Robiť si poznámky.

Reagovať.

Nesnažiť sa prechádzať rovno k záveru.

Vyvarovať sa predsudkom.

Nedokončovať vety za hovoriacu osobu.

Uplatňovať metódu rýchleho opakovania toho, čo sme počuli.

Vedeli ste, že zo 100 vypovedaných slov, poslucháč 30 - 40 z rôznych dôvodov prepočuje?

Školský parlament okrem slov používa aj **vizuálnu komunikáciu**: plagáty, fotografie, sociálne siete, web stránky.

Efektívne vizuálne návrhy sa spoliehajú na štyri hlavné prvky vizuálnej komunikácie: typ písma, grafika, rozloženie a pohyb.

Na čo nezabúdať pri komunikácii s vedením školy:

Vždy sa vopred pripraviť na komunikáciu, zhrnúť si informácie, ktoré členovia plánujú vedeniu školy predstaviť.

Komunikácia je vedená slušným, asertívnym a empatickým spôsobom.

Je potrebné si overiť, či vedenie školy pochopilo informáciu tak, ako bola myslená.

Komunikáciu uzatvoriť jasnou dohodou, na ktorej sa zhodlo vedenie aj školský parlament.

„Nikdy nezabuchni dvere, pretože nikdy nevieš, kedy budeš musieť na ne opäť zaklopať.“

...keď buduje vzťahy

Dobré vzťahy sú základom úspechu každého kolektívu. A tak je to aj v školskom parlamente.

Je dôležité budovať dobré vzťahy medzi:

- členmi školského parlamentu
- školským parlamentom a žiakmi
- školským parlamentom a vedením školy
- školským parlamentom a pedagógmi
- medzi školskými parlamentami rôznych škôl

Dobré vzťahy je potrebné tvoriť, pracovať na nich a podporovať ich.

rozhovormi plnými
vzájomného záujmu

Ako budovať vzťahy

spoločnými zážitkami
a mnohými inými cestami

realizáciou
teambuldingov

Prínos teambuildingu pre školský parlament

Tipy na posilnenie tímovej atmosféry kolektívu

Školského parlamentu:

- čas na rozhovor,
- tvorba plánu činnosti mimo školy,
- spoločná tvorba nástenky kvalít,
- spoločenské hry,
- escape room,
- paintball/laser game,
- spoločný výlet,
- spoločná účasť na neformálnom vzdelávaní.

Školského parlamentu a žiakov školy:

- spoločná príprava a organizovanie zážitkových aktivít,
- deň tímových športov,
- piškvorkový turnaj,
- tvorba školskej vlajky,
- tvorba maskota,
- pozitívne odkazy na nástenkách.

...keď každý člen rozvíja svoje kompetencie

V dobre fungujúcom školskom parlamente je potrebné, aby každý člen rozvíjal svoje osobnostné, sociálne, odborné a metodické kompetencie.

K tomu je potrebné jeho osobné rozhodnutie, ktoré mu pomôže v školskom parlamente:

ZAPÁJAŤ SA

BYŤ AKTÍVNY

BYŤ TVORIVÝ

BYŤ ZODPOVEDNÝ

TVORIŤ
DOBRY TÍM

Keď rozvíja svoje kompetencie a schopnosti
(vedomosti, zručnosti, postoje),
pomôže mu to:

- komunikovať,
- pracovať v tíme,
- motivovať,
- reprezentovať,
- učiť sa od druhých,
- projektovo myslieť.

Rozvíjať ich môže účasťou na školeniach, workshopoch, seminároch, ktoré pripravujú rôzne organizácie. Ponuky na vzdelávacie aktivity prichádzajú predsedovi školského parlamentu, koordinátorovi, riaditeľovi, zriaďovateľovi školy.

Kto chce rozvíjať svoje kompetencie osobnostného rastu, vždy si vie nájsť kontakty a zúčastniť sa na mimoškolskom vzdelávaní.

Rozvoj kompetencií je ako kráčanie „po schodoch“

5. Popri mne rastú aj iní:

učím a pomáham ostatným, aby aj oni chceli viac a tešili sa z toho.

4. Beriem na seba zodpovednosť:

iniciujem, vyjednávam, počúvam potreby druhých, konzultujem.

3. Idem do toho:

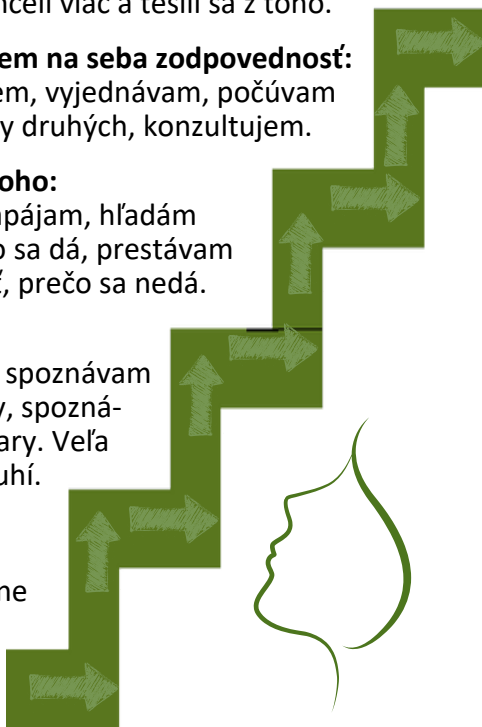
aktívne sa zapájam, hľadám spôsoby, ako sa dá, prestávam sa vyhovárať, prečo sa nedá.

2. Chcem viac:

zúčastňujem sa stretnutí, spoznávam svoje slabé a silné stránky, spoznávam svoje schopnosti a dary. Veľa počúvam, ako pracujú druhí.

1. Začínam:

som informovaný a pasívne akceptujem ponúkané rozhodnutia.

...keď sa má kde stretávať

Členovia školského parlamentu potrebujú mať svoje miesto v kolektíve aj **vlastný priestor** na:

- spoločné stretávanie sa,
- budovanie vzťahov,
- plánovanie, prípravu,
- organizáciu,
- hodnotenie podujatí,
- trávenie spoločného času.

Ideálne je, ak školský parlament má zasadaciu miestnosť len na svoju činnosť. Ak to z priestorových dôvodov nie je možné, môže sa dohodnúť na zdieľaní iného priestoru (knížnica, kabinet a pod.).

Čo je dobré mať v zasadačke (klubovni) školského parlamentu

- veľký stôl a stoličky,
- tabuľu na poznámky a odkazy,
- úložný priestor,
- motivačnú nástenku,
- dostatok svetla,
- miesto na občerstvenie s vybavením,
- oddychovú časť,
- logo parlamentu na viditeľnom mieste,
- formulovanú misiu a vízie parlamentu.

Ak chýba zasadací priestor, členovia školského parlamentu môžu:

- vyjednávať a dohodnúť sa s vedením školy na riešení,
- využiť zákutia na chodbe s možnosťou čiastkového uzatvorenia priestoru (paravány),
- hľadať nevyužitú kabinu, učebňu či iný priestor,
- chodiť s „otvorenými očami“, lebo riešenia sa vždy nájdu.

Pravidlá, ktoré by mali platiť pri využívaní akéhokoľvek priestoru:

- každý za sebou urobí poriadok,
- umyje po sebe použitý riad,
- čo sem patrí, vráti sa na pôvodné miesto,
- všetci členovia zodpovedajú za starostlivosť o vybavenie miestnosti,
- hluk nepatrí do týchto priestorov, hovorí len jeden, členovia sa navzájom počúvajú.

...keď je parlament vidieť

Dobre fungujúci školský parlament na škole spolužiaci aj zamestnanci spoznajú podľa:

vzťahov medzi jeho členmi

kvality aktivít, ktoré realizuje

vyrokovaných potrieb
spolužiakov u vedenia školy

Takýto parlament vidia nielen spolužiaci a zamestnanci školy, ale aj široká verejnosť.

Výrazne pomôže, keď má školský parlament aj svoju premyslenú a viditeľnú „ZNAČKU“, ktorá je atraktívna, zrozumiteľná a odlišná.

„ZNAČKU“ školského parlamentu
môžu tvoriť prvky jeho originálnej vizualizácie:

Logo – originálny symbol, ktorý vystihuje mládežnícke pôsobenie na škole.

Motto – citát, ktorý opisuje misiu školského parlamentu.

Jednotná farebnosť – vizuálne ladenie plagátov, príspevkov na webovej stránke, sociálnych sieťach.

Maskot – nástroj na podporu neformálnosti pri reprezentovaní školského parlamentu.

Spoločné zvolanie alebo hudobná znelka – zvýrazňujú zvukovú jednotnosť kolektívu parlamentu.

Originálne vizuálne či zvukové prvky, propagujúce školský parlament

jednotné tričká, šiltovky, mikiny
a iné časti viditeľného oblečenia pre členov
parlamentu s logom, mottom

nástenky školského parlamentu

školský časopis

sociálne siete

školský rozhlas

lokálne a regionálne noviny

webová stránka školy aj jej zriaďovateľa

informačné kanály mestských mládežníckych
parlamentov a iných organizácií, v ktorých
má školský parlament svoje členstvo

*„Najtrvalejšia stopa, ktorú si každý zapamätá, je tá,
ktorú vytvára každý člen školského parlamentu.“*

Je neprehliadnuteľná!

...keď finančné prostriedky pomáhajú

Finančné prostriedky podporujú kvalitu činnosti a udržateľnosti školského parlamentu.

Niektoré z jeho činností si finančnú podporu nevyžadujú. Patria k nim:

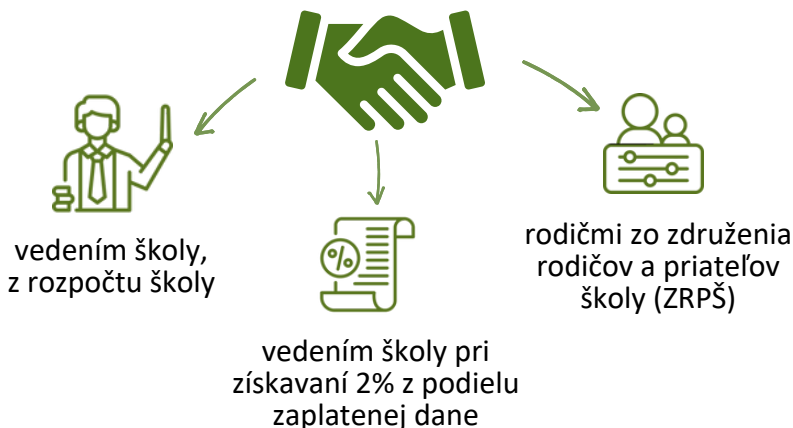

- vyjadrovanie sa k podstatným otázkam, návrhom a opatreniam školy v oblasti výchovy a vzdelávania,
- podieľanie sa na tvorbe a zabezpečení dodržiavania školského poriadku a zastupovanie žiakov vo vzťahu k riaditeľovi a vedeniu školy.

Niektoré si finančnú podporu vyžadujú.

Kde môže školský parlament získať finančné prostriedky na svoju činnosť

PO DOHODE S

ZAPOJENÍM SA DO GRANTOVÝCH VÝZIEV

zriaďovateľov škôl, ktoré sú zamerané na školské parlamenty

nadácií a občianskych združení, ktoré podporujú neformálne skupiny

programu Európsky zbor solidarity, ktorý podporuje dobrovoľníctvo

programu Erasmus +, ktorý podporujú participáciu a aktívne občianstvo

Z PRÍSPEVKOV

účastníkov zážitkových podujatí a aktivít, ktoré parlament organizuje

záujemcov o žolíka zo školského časopisu

Získané finančné prostriedky môže školský parlament použiť na

- materiálne vybavenie svojej klubovne,
- zariadenie spoločných oddychových priestorov pre žiakov školy,
- zorganizovanie aktivít pre žiakov a zamestnancov školy,
- úhradu nákladov spojených so vzdelávaním členov parlamentu,
- realizáciu spoločných teambuildingových aktivít,
- prezentačné aktivity školského parlamentu,
- svoje propagačné materiály.

...keď je užitočný

Byť užitočným a mať potrebu zážitku je jedna z hlavných charakteristík života mladých ľudí. Aj tých, ktorí pôsobia v školskom parlamente.

Prispievať k vytváraniu pozitívnej atmosféry cez organizovanie zážitkových aktivít, či úspešne ovplyvňovať na škole výchovný proces cez vyjednávania s vedením školy a pedagógmi, je snom každého školského parlamentu, ktorý chce byť užitočným.

Ako na dobre premyslené zážitkové aktivity:

- Sústreďte sa na kvalitu, nie na kvantitu. Radšej menej aktivít, ale premyslených, zmysluplných, s jasným cieľom, dôsledne pripravených.
- Vybrať vhodný čas a miesto realizácie, ktorý vyhovuje vedeniu školy, pedagógom a žiakom.
- Vhodné rozdelenie úloh, ktorým sa budú členovia parlamentu venovať.
- Vytvoriť vhodný program.
- Mať odvalu, byť kreatívny a zároveň empatický. Nie vždy náš nápad vyhovuje všetkým.
- Túžiť po zapojení mnohých spolužiakov a pedagógov do aktivity. Nedať sa znechutiť, ak sa nezapoja všetci. Byť vďačný za tých, ktorí sa pridali, nešomrať na tých, ktorí sa nezúčastnili.
- Zozbierať od účastníkov spätnú väzbu po aktivite a zapísať si ich návrhy a odporúčania. Pomôže to pri vylepšení budúcich aktivít.
- Nezabudnúť na zhodnotenie aktivity po jej realizácii. Byť pritom úprimný, prípadné negatívne skúsenosti nebrať osobne, ale ako výzvu na budúcu nápravu.

Tipy na zážitkové aktivity

(zobierané z rôznych školských parlamentov)

realizácia imatrikulácie prvákov, rozlúčky s maturantmi, plesu školy, večierku na nejakú tému, posedenia pri čaji

farebný týždeň, čitateľský maratón, športový deň, deň spoločenských hier, deň bez tašky, jesenné hody, púšťanie šarkanov

kreatívna propagácia školského parlamentu medzi prvákmi na škole

deň pozitívneho myslenia, deň bez mobilov, deň zdravej stravy, deň Downovho syndrómu

kreatívne aktivity zamerané na propagáciu podujatí cez nástenky, webovú stránku školy, sociálne siete, miestne noviny

pravidelné vysielanie rozhlasových programov, vydávanie časopisu

valentínske, mikulášske, vianočné, halloweenske aktivity

deň učiteľov, deň tried, blahoželanania k narodeninám, pomoc pri organizovaní dňa otvorených dverí

simulované voľby do rôznych orgánov

skrášenie a upratovanie okolia a interiéru školy

realizácia rôznych swap aktivít

sadenie zelene v areáli školy aj mimo nej

Zážitkové aktivity môžu byť realizované aj mimo areálu školy tak, aby podporili zviditeľnenie školy, či dobré vzťahy v miestnej komunite:

- podujatia v nemocnici, detskom domove, domove sociálnych služieb, knižnici a na miestach, kde žijú, alebo chodia obyvatelia miestnej komunity,
- prejavy vďačnosti osobám, ktoré skvalitňujú život obyvateľov,
- zapojenie sa do aktivít mestského mládežníckeho parlamentu a mládežníckych organizácií.

Akákoľvek úspešná aktivita školského parlamentu môže v každom členovi zanechať stopu užitočnosti, ktorá mu je motiváciou naďalej aktívne pracovať v školskom parlamente.

Poznámky:

Motivačné básne, ktoré vytvorili členovia školských parlamentov

My ťa v našom parlamente chceme,
šikovní si a to dobre vieme.

Veselý budeš s nami každý dňík,
nezabudne na to nik.

Našou úlohou je žiakov zabaviť,
nejedného prekvapiť.

Medzi nami bude veľa lásky,
koordinátorka bude mať z nás vrásky.

Tešíme sa všetci na teba,
prišiel si jak blesk z jasného neba. ✨

**Náš parlament to je pravda,
u nás je len veľká sranda.**

**Každý člen má silné slovo, práca tam
nám ide hravo.**

**Keď dohodu rýchlo treba, lenivosť sa
náhle vstrebá.**

**Vidiac snahu všetkých členov, sršia
vtipom, láskou, nehou.**

**Neváhaj a prihlás sa.
Pri nás rýchlo nájdeš sa.** ✨

Náš školský parlament, to je veľká vec.

Prináša nám veľa zmien, rastieme v ňom ako kvet.
Prekvitáme do nebies.

Z hodín sa vždy ulievame, radosť z toho veľkú máme.
Pridaj sa a bude sranda, všetci sme tu jedna banda.

Parlament je bomba vec, no tak nebuď lenivec.
Kopec srandy zažiješ, zatlieskať nám môžeš hneď.

**Zábavu tam zažiješ,
úsmev druhým vyčaruješ.**

**Niekedy to nie je hračka,
predchádza tomu riadna makačka.**

**S ostatnými členmi sa poradiš,
nikoho za nápady nesúdiš.**

SPOKOJNÝ KOORDINÁTOR ŠKOLSKÉHO PARLAMENTU

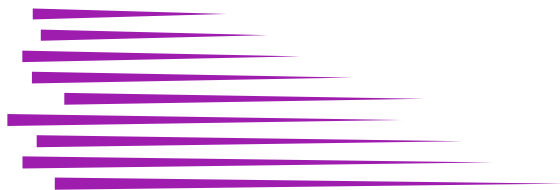

Ponúkame obraz **spokojného koordinátora a koordinátorky školského parlamentu**, ktorý vytvorili samotní koordinátori a koordinátorky.

Výstupy k ich spokojnosti boli od nich získané počas rozhovorov s nimi a z online dotazníka.

Zapojení boli koordinátori a koordinátorky zo stredných škôl z rôznych kútov našej krajiny.

V nasledujúcich riadkoch ponúkame ich očakávania, ktoré boli nasmerované na členov školského parlamentu, vedenie školy, kolegov - pedagogických zamestnancov školy.

... keď členovia školského parlamentu

- sledujú potreby spolužiakov (vzdelávacie aj zážitkové) a snažia sa o ich naplnenie,
- chodia s otvorenými očami a vidia potreby okolo seba, majú originálne nápady, ktoré obohacujú prostredie na škole,
- zúčastňujú sa vzdelávaní, aby odborne rástli a boli motivovaní,
- dokážu fungovať ako jeden tím, navzájom si pomáhajú a rešpektujú sa, poznajú svoje silné a slabé miesta, komunikujú navzájom, vedia vyjadriť svoje názory a postoje a aj napriek ich rôznorodosti sa rešpektujú, spolupracujú, keď prichádzajú s novými nápadiami a dokážu ich dotiahnuť do konca,
- majú chuť a vôľu stretávať sa nielen počas času v škole, ale aj v rámci svojho voľného času, sú samostatní a zodpovední za svoju činnosť a rozhodnutia,
- si vážia, že majú vlastné priestory na činnosť,
- majú svoje sny, ktoré ich motivujú.

**Keď koordinátorka,
koordinátor činnosť
parlamentu podporuje,
usmerňuje,
ale ho neriadi!**

... keď vedenie školy

- vytvára dostatočný priestor na jeho prácu so školským parlamentom,
- je ochotné vypočuť ponuky členov školského parlamentu,
- hľadá kompromisy k spokojnosti žiakov a pedagógov pri návrhoch školského parlamentu,
- vie činnosť parlamentu podporiť aj materiálno-technickým vybavením,
- verejne oceňuje prácu členov školského parlamentu a koordinátora,
- spolupracuje pri budovaní pozitívneho obrazu školského parlamentu a koordinátora na škole,
- hľadá spôsoby, ako znížiť pracovný úväzok koordinátora a odmeniť koordinátora za jeho činnosť v školskom parlamente mimo pracovného úväzku.

“ Koordinátor učí žiakov preberať zodpovednosť za činnosť školského parlamentu. Trénuje žiakov v základných zručnostiach - práca v skupine, aktívne počúvanie, konštruktívne diskutovanie, asertívne a slušné správanie sa a vystupovanie.” povedal účastník vzdelávacích workshopov.

... keď pedagogickí kolegovia a kolegyne

- spolupracujú a podporujú jeho činnosť,
- vedia nájsť spôsoby, ako naplňovať vzdelávacie ciele a zároveň vedia umožniť školskému parlamentu realizovať aj zážitkové aktivity,
- podporujú a chápu, že život mladých ľudí na škole je o vzdelávaní, ale aj o ich formovaní cez zážitky, ktoré pre spolužiakov najlepšie vedia urobiť ich rovesníci,
- rozumejú myšlienke: „My sme tu pre žiakov, nie žiaci pre nás.“,
- poznajú legislatívu o školskom parlamente a jeho poslaní na škole,
- sú ochotní vyskúšať si službu koordinátora školského parlamentu.

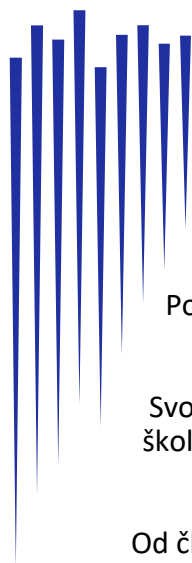
Spokojný koordinátor a koordinátorka je keď je zaradený/á do siete koordinátorov, ktorí sa navzájom podporujú, zdieľajú si skúsenosti, majú spoločný projekt, ktorým podporujú činnosti mladých ľudí pôsobiacich v školskom parlamente na strednej škole.

Poznámky:

SPOKOJNÝ RIADITEĽ ŠKOLY SO ŠKOLSKÝM PARLAMENTOM

Ponúkame obraz **spokojného riaditeľa
a riaditeľky strednej školy.**

Svoje očakávania spokojnosti s činnosťou školského parlamentu a ich koordinátorov vyjadrili v online dotazníku.

Od členov školského parlamentu očakávajú:

- ... aby podporovali a spolupodieľali sa na tvorbe pozitívneho prostredia školy,
- ... aby pripravovali, tvorili a realizovali aktivity na škole.

Od koordinátoriek a koordinátorov školských parlamentov očakávajú hlavne ich zápal pre prácu s mladými ľuďmi a tvoria s riaditeľom jeden tím.

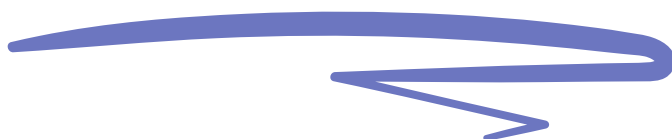
...keď členovia školského parlamentu

...podporujú a spolupodielajú sa na tvorbe pozitívneho prostredia školy tým, že:

- podávajú návrhy na zlepšenie chodu školy,
- otvorene pomenujú problémy a snažia sa podať aj návrhy na ich riešenie,
- predkladajú konštruktívne požiadavky a následne sú aktívni pri ich napĺňaní a riešení,
- obhajujú záujmy všetkých žiakov školy, nielen vybraných skupín,
- sú spolutvorcami školského poriadku a sú ochotní akceptovať kompromisy, ktoré musí riaditeľ robiť,
- pomáhajú spolužiakom pri dodržiavaní školského poriadku a motivujú ich,
- citlivo vyvíjajú tlak na manažment školy na skvalitňovanie, modernizáciu a aktuálnosť vzdelávania,
- spoločne s manažmentom školy podporujú potrebné zmeny v prospech žiakov,
- akceptujú vzájomnú komunikáciu a argumentáciu riaditeľa školy, ako osoby právne zodpovednej za chod školy a jej bezpečnosť, vedú pravidelnú konštruktívnu komunikáciu s vedením so vzájomným rešpektovaním sa,
- neprekračujú svoje kompetencie určené zákonom,
- robia dobré meno škole.

...pripravujú, tvoria a realizujú aktivity na škole tak, že:

- iniciatívne predkladajú návrhy a námety pútavých tradičných a nových aktivít,
- vytvárajú priestor pohody, relaxu, zábavy a osobnostného rastu samých seba aj svojich spolužiakov,
- utužujú vzťahy v kolektíve žiakov na škole,
- pomáhajú pri podujatiach organizovaných školou,
- sú ochotní organizovať svoju činnosť aj po vyučovaní,
- vedia do plánu práce školského parlamentu zaradiť primerané množstvo aktivít s prihliadnutím na elimináciu preťažovania žiakov školy,
- sú kreatívni a neopakujú stereotypné každoročne sa opakujúce aktivity,
- plánujú aktivity tak, aby nenarušovali výchovno-vzdelávací proces,
- flexibilne reagujú na zmeny termínov a podmienok jednotlivých aktivít bez šomrania,
- eliminujú náznaky formalizmu práce školského parlamentu,
- pravdivo a včas informujú žiakov a vedenie školy so závermi svojich zasadnutí zhodne s prijatými uzneseniami.

...keď koordinátor/koordinátorka školského parlamentu:

- je zaniietený a snaží sa rozumieť mladým ľuďom,
- vie byť optimistom a dôveruje mladým ľuďom,
- vie pracovať so znechutením členov parlamentu aj so svojim vlastným,
- neberie na seba všetku zodpovednosť za chod školského parlamentu a nechá ju na žiakoch, aby oni rástli a učili sa zodpovedným prístupom,
- dlhodobo neopakuje, aký je vyťažovaný a unavený,
- vie dobre zvládnuť záťažové situácie,
- neprekračuje svoje kompetencie, ktoré dostal od vedenia školy,
- vie sa vzdať pozície, keď o tom rozhodne vedenie,
- je príkladom obetavosti a nadšenia aj pre ostatných kolegov v škole.

Snom spokojného riaditeľa je, aby mal koordinátor školského parlamentu znížený pracovný úväzok o 2-3 hodiny a v tom čase sa venoval podpore a motivácii členov školského parlamentu.

Poznámky:

Pod'akovanie

Ďakujeme viac ako 320-tim členom školských parlamentov a ich koordinátorom a koordinátorkám, ktorí sa zúčastnili na vzdelávacích workshopovo - diskusných stretnutiach v roku 2023 a okrem iných informácií sa s nami podelili o svoje názory na kvalitu a udržateľnosť činností školských parlamentov na stredných školách. Ich odporúčania sú zachytené v tejto metodike.

Ďakujeme **členom školských parlamentov**, ktorí pôsobia na týchto školách:

- Stredná odborná škola podnikania a služieb, Námestovo
- Stredná odborná škola technická, Námestovo
- Súkromná Spojená škola EDUCO, Slanická osada, Námestovo
- Stredná priemyselná škola informačných technológií Ignáca Gessaya, Tvrdošín
- Gymnázium Tvrdošín
- Gymnázium Antona Bernoláka, Námestovo
- Stredná odborná škola obchodu a služieb, Dolný Kubín
- Stredná odborná škola lesnícka, Tvrdošín
- Stredná odborná škola polytechnická, Dolný Kubín, Kňazžia
- Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
- Gymnázium M. M. Hodžu, Liptovský Mikuláš
- Stredná odborná škola polytechnická, Liptovský Mikuláš
- Stredná odborná škola lesnícka a drevárska J.D. Matejovie, Liptovský Hrádok
- Stredná odborná škola stavebná, Liptovský Mikuláš
- Obchodná akadémia, Liptovský Mikuláš
- Hotelová akadémia, Liptovský Mikuláš
- Stredná zdravotnícka škola, Liptovský Mikuláš
- Gymnázium, Liptovský Hrádok
- Obchodná akadémia, Ružomberok
- Obchodná akadémia, Dolný Kubín
- Stredná odborná škola polytechnická, Ružomberok

- Stredná zdravotnícka škola M. T. Schererovej, Ružomberok
- Gymnázium J. Letricha, Martin
- Gymnázium V.P.Tótha, Martin
- Stredná odborná škola dopravná, Martin – Priekopa
- Stredná odborná škola obchodu a služieb, Martin
- Stredná odborná škola pedagogická, Turčianske Teplice
- Gymnázium, Kysucké Nové Mesto
- Obchodná akadémia D. M. Janotu, Čadca
- Stredná odborná škola obchodu a služieb, Čadca
- Stredná odborná škola drevárska a stavebná, Krásno nad Kysucou
- Stredná odborná škola technická, Čadca
- Stredná priemyselná škola stavebná, Žilina
- Gymnázium, Veľká okružná, Žilina
- Gymnázium sv. Františka z Assisi, Žilina
- Stredná odborná škola strojnícka, Kysucké Nové Mesto
- Obchodná akadémia sv. T. Akvinského, Žilina
- Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Žilina
- Stredná priemyselná škola informačných technológií, Kysucké Nové Mesto
- Stredná zdravotnícka škola, Žilina

Naše poďakovanie patrí aj tým **koordinátorom a koordinátorkám školských parlamentov a riaditeľom stredných škôl, ktorí v prieskumoch venovaných témam „spokojný koordinátor“ a „spokojný riaditeľ“** vyjadrili svoje očakávania, ktoré by viedli podľa ich skúsenosti k spokojnosti s pôsobením školských parlamentov na stredných školách.

PodĎakovanie patrí aj tým, ktorí spracovali výstupy z workshopovo - diskusných stretnutí a výstupy z prieskumu názorov koordinátorov a riaditeľov stredných škôl do obsahu tejto metodiky.

Na spracovaní metodiky sa podieľali:

- **Ing. Darina Čierniková** – dlhoročná lektorka neformálneho vzdelávania, metodička a garantka akreditovaných vzdelávaní pre mladých ľudí, koordinátorov a členov školských parlamentov.
- **Mgr. Karina Grobarčíková** – bývala skúsená členka školského parlamentu a lektorka a metodička neformálneho vzdelávania mladých ľudí a školských parlamentov.
- **Mgr. Natália Zajacová** – dlhoročná koordinátorka školského parlamentu na Strednej odbornej škole pedagogickej Turčianske Teplice.
- **Bc. Ivana Gabrišová** – venujúca sa jazykovej a prekladateľskej činnosti, začínajúca lektorka neformálneho vzdelávania.
- **Alexandra Turoňová** – dlhoročná členka školského parlamentu na Strednej odbornej škole pedagogickej Turčianske Teplice.
- **Jana Jancová** – administrátorka zameraná na zber výstupov z workshopovo - diskusných aktivít a ich spracovanie.

Fotografie z workshopovo - diskusných stretnutí so školskými parlamentmi

O projekte

Základná informácia o projekte

Projekt „Udržateľnosť a kvalita participácie školských parlamentov“ sa realizoval vďaka podpore programu ERASMUS +, KA-154-YOU- Aktivity zamerané na participáciu mládeže pod. číslom 2022-3-SK02-KA154-YOU-000096077 v časovom rozsahu 01/02/2023-30/04/2024.

Hlavné potreby mladých ľudí, na ktoré projekt reaguje

- udržateľnosť a rozvoj kvality školských parlamentov,
- rozvoj kompetencií, hlavne u nových členov školských parlamentov,
- implementácia inkluzívneho prístupu pri voľbe členov školských parlamentov,
- viac participatívnych aktivít v téme environmentálneho prístupu,
- metodická podpora rozvoja a udržateľnosti školských parlamentov a ich koordinátorov.

Ciele projektu

Hlavný cieľ: Podporiť udržateľnosť a rozvoj školských parlamentov na stredných školách.

Špecifické ciele:

1. realizovať zvýšenie vzdelanostnej úrovne nových členov školských parlamentov v participácii, inklúzii a environmentálnych témach,
2. aplikovať získané poznatky pri realizácii participatívnej aktivity,
3. vytvoriť metodickú podporu rozvoja a udržateľnosti aktívneho fungovania školských parlamentov a jej verejnú prezentáciu.

Cieľové skupiny projektu

Primárnou cieľovou skupinou sú mladí ľudia zo školských parlamentov stredných škôl.

Sekundárnou cieľovou skupinou sú žiaci stredných škôl, ktorých záujmy školský parlament realizuje a vedenia škôl.

Aktivity projektu

- Prípravné, priebežné a záverečné hodnotiace stretnutie.
- Osem vzdelávacích workshopovo - diskusných aktivít s ich implementáciou pre školské parlamenty stredných škôl.
- Tvorba Metodiky rozvoja a udržateľnosti školských parlamentov ako cesty participácie mladých ľudí.
- Konferencia: Rozvoj a udržateľnosť školských parlamentov ako cesty participácie mladých ľudí.

Očakávané výstupy projektu

Metodika rozvoja a udržateľnosti školských parlamentov ako cesty participácie mladých ľudí.

Dopad výsledkov projektu

Očakávaným dopadom bude udržateľnosť kvalitnej činnosti a poslania školských parlamentov na stredných školách s dodržovaním príslušnej legislatívy.

Výsledkom bude záujem mladých ľudí pracovať s nadšením v školských parlamentoch pri obhajovaní záujmov spolužiacov, rozvoj participatívnych postojov a zodpovednosti za prostredie, v ktorom žijú a študujú mladí ľudia.

Partnerské organizácie

Rada mládeže Žilinského kraja
Žilinský samosprávny kraj

*Projekt sa realizoval pod záštitou predsedníčky
Žilinského samosprávneho kraja Ing. Eriky Jurinovej.*

Poznámky:

Poznámky:

Mladí ľudia o školskom parlamente povedali:

*“Každý sme iba kvapka v školskom parlamente,
ale spoločne sme oceán.”*

*“Školský parlament je miesto, kde sa veľa naučíš
a mnoho zažiješ.”*

*“Byť užitočným a pritom mať veľa zážitkov je pre
mňa motiváciou.”*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ISBN 978-80-974802-1-9

9 788097 480219